

de BANK BROGGE

dorpskrant voor Oudega

D. VISSER

autobedrijf

GARIPERWEI 2, 9216 VK OUDEGA (SM.)

TELEFOON 05127-1777 _ FAX 05127-2360

* verkoop nieuwe auto's. alle merken

* verkoop gebruikte auto's. met garantie

* alle voorkomende reparaties

* APK en VVN keuringen

* deelnemer nationale autopas

* lid Bovag

* verhuur trouwauto's. bouwjaar 1953

de BAK BROGGE

* 2de jaargang no. 4
augustus 1993

* verschijnt 6 x p. j.

* losse nummers f 3,-

* postabon. f 30,- p.j.

* RABO-bankrek.:
320922812

* Giro v.d. bank 812891

INHOUD

- 4 Van de redactie
- 6 Oudega op koers
- 7 Oudegaaster Raadsleden
- 11 Bedrijf in de kijker
- 13 Vogelwacht
- 17 Puzzelpagina
- 18 Kinderspul
- 20 Bernepraat
- 23 50 +
- 26 De Overstroming...
- 29 250 jaar Pastorie
- 34 Sportrubriek
- 36 Ut 'e gielguorde
- 39 Afscheid van fam. Mulder
- 40 Recept
- 41 Kreatief
- 46 Agendaburo
- 47 Ald en Nij
- 48 Sierd de Vries vertelt verder

Redactie

S.A. v. Dijk, voorzitter
Rondeel 64, tel. 1573

mw. H. de Bruin-de Jong,
secre. Aldegeasterdyk 3,
tel. 1570

J.K. v. Til, penn.m.
Buorren 7, tel. 1711

S. Idzenga, alg. adjunct
Eksteursreed 1, tel. 2497

mw. T. Bruinsma-de Vries
Rondeel 54, tel. 1303

mw. B. Zanstra-Elzerman
t West 14, tel. 1273

F. de Haan
Buorren 42, tel. 1414

typen en lay-out:
Hennie de Bruin
Ontw. omslag: P. de Jong
Foto's: W. Boomsma

Kopij inleveren uiterlijk 20 september!

Verantwoording

De redactie stelt zich niet verantwoordelijk voor de inhoud van de toegezonden kopij, en behoudt zich het recht om de toegezonden kopij enigzins aan te passen met behoud van de strekking van het geschrevene; omvangrijke aanpassing en/of inkorting vindt altijd plaats in overleg met de inzend(st)er.

Voor U ligt het vierde nummer vande tweede jaargang van onze dorpskrant. We wensen U veel leesplezier met dit nummer van de **BAKBROGGE** en we zien uw reacties met belangstelling tegemoet.

De redactie van de **BAKBROGGE** is zich er goed van bewust, dat de kritische begeleiding van veel dorpsbewoners van groot belang is voor het maken van een dorpskrant (ook al is gebleken, dat inwoners van Oudega niet zo snel naar de pen of de telefoon grijpen). Met het oog daarop wordt hioeronder geprobeerd kort onder wc orden te brengen hoe de redactie aankijkt tegen de opzet van de dorpskrant in Oudega.

Er is vanaf het begin gekozen voor een onafhankelijke krant, die daarom wordt uijtgegeven door een nieuwe stichting. Dat houdt o.a. in, dat voor de financiëring een beroep moet worden gedaan op de inwoners (uw bijdrage al betaald??) en de middenstand van Oudega.

Er wordt geprobeerd om van de **BAKBROGGE** een echte dorpskrant te maken. Dat betekend bijvoorbeeld, dat er bij de keuze van artikelen wordt gelet op de relatie met ons dorp. Een goed voorbeeld is de bijdrage van de hand van mevrouw S. Slotegraaf in dit nummer over de overstroming van de Oudegaaster Oosterzanding, nu 50 jaar geleden.

In elk nummer is ruimte beschikbaar voor informatie over de activiteiten van de verschillende verenigingen in Oudega. Het is de

bedoeling om in het volgende nummer een overzicht op te nemen van alle activiteiten in het winterseizoen 1993-1994. Uw kopij daarvoor graag inleveren op de bekende adressen (zie pag. 3). Er is ook ruimte (vaak als "bladvulling") voor korte oproepen. (gratis voor inwoners van Oudega!!)

De redactie probeert de krant ook een rol te laten spelen buiten Oudega. Daarom gaat er steeds een exemplaar naar de bibliotheek in Drachten en naar een antal kranten en bevoegde instanties in de hoop, dat er zo nu en dan signalen worden opgepakt.

Daarnaast zijn er ook geïnteresseerden buiten Oudega (zelfs buiten Nederland) die een post-abonnement hebben genomen op de **BAKBROGGE**.

Misschien is het een idee om iemand te verrassen met een kado-abonnement!?

"It Miensker"

Uw vergadercentrum bij uitstek

- * zalen voor groepen van 8 tot 350 personen
- * voor bruiloften, jubilea, buurtfeesten, gourmetten, enz.
- * uitstekende koffietafels
- * cafetaria

Dagelijks geopend vanaf 19.00 uur, zaterdag 17.00 uur.
Beleefd aanbevolen, Piet en Aaltje Mulder, tel. 05127-1398.

**'T MIDDELPUNT
VAN DE BUURT!**

TEVENS
SLIJTERIJ

GERRIT ADEMA

OUDEGA (Sm.)

Telefoon 05127 - 1371

Oudega op koers.

Een bijna niet te ontwarren puzzel kwam onbedoeld terecht in het stukje "Oudega op koers" van de vorige Bakkrogge. De ene computer had de taak van een andere computer overgenomen waardoor de tabel over de bevolkingsgroei van Oudega in 1992 helemaal onleesbaar werd. Hier volgt de correcte tabel:

	1 jan.	gebor	overl	ingek	vertr	verh binnen	saldo	31dec
1991	1482	20	12	45	36	+19	+36	1518
1992	1518	29	13	48	27	-16	+21	1539

Met deze tabel is de toelichting die erbij stond ook beter te volgen.

Inmiddels heeft de gemeente grond voor het bouwterrein aan de Gariperwei gekocht. Laten we hopen dat nu wat vaart komt in het bouwrijp maken van de kavels.

Onwillekeurig vraag je je daarbij af welke ontwikkelingen voor ons dorp van belang zijn. Sommigen vrezen dat er te veel, anderen weer dat er te weinig gebouwd gaat worden.

Ten aanzien van de na te streven grootte van ons dorp (aantal bewoners) worden de volgende uitgangspunten toch wel algemeen aanvaard:

- * het typische dorpskarakter van Oudega dient behouden te blijven.
- * onbedreigde bestaansmogelijkheid voor kerken en scholen.
- * dorp moet voldoende groot zijn om diverse gezonde sport-afdelingen en sportfaciliteiten te kunnen handhaven.
- * evenzo voor faciliteiten als bibliotheek, PTT, EHBO, bejaardenzorg enz.
- * een aantrekkelijk winkelbestand, waarbij de middenstand een goede bestaansmogelijkheid heeft.

Algemeen wordt aangenomen dat een dorp met een grootte van ca 2000 inwoners (bv. Garijp) aan deze voorwaarden voldoet. Daarmee vergeleken is Oudega nog een "mager" dorp. Laten we de woningbouw daarom maar blijven stimuleren.

Van de Oudegaaster Raadsleden

De ontwikkeling van Oudega in cijfers.

Op 6 juli 1993 heeft de afdeling economische zaken van onze gemeente een notitie uitgegeven over de werkgelegenheidsontwikkeling in Smallerland. Een nieuwsgierige vraag is, hoe is de ontwikkeling in ons dorp ten opzichte van de andere dorpen? Onderstaand haal ik een aantal gegevens naar voren:

Aantal vestingen

	<u>1986</u>	<u>1988</u>	<u>1990</u>	<u>1992</u>
Drachten	1171	1196	1236	1355
Boornbergum	39	35	36	40
Dr. Compagnie	74	67	70	69
Opeinde	65	60	64	63
Oudega	95	93	83	83
Rottevalle	58	57	51	52

Werkgelegenheid per dorp (1992), verdeeld in 3 hoofdgroepen. Aantal vestingen en werkzame personen.

<u>dorp</u>	<u>landbouw</u>		<u>industrie</u>		<u>diensten</u>		<u>totaal</u>	
	vest. pers.							
Drachten	24	72	169	4989	1162	9808	1355	14869
Boornbergum	15	34	3	13	22	61	40	108
Dr. Compagnie	46	76	4	9	19	48	69	133
Opeinde	26	39	4	28	33	87	63	154
Oudega	47	92	8	34	28	75	83	201
Rottevalle	16	43	10	41	26	56	52	140

Verdeling van de werkgelegenheid over de periode 1988 t/m 1992.
aantal werkzame personen in:

	1988	1989	1990	1991	1992	(inwoners)
Drachten	13529	13672	14400	14618	14869	(41231)
Boornbergum	79	84	91	107	108	(1220)
Dr. Comp.	122	121	125	135	133	(1146)
Opeinde	153	169	179	196	154	(1631)
Oudega	197	198	199	187	201	(1518)
Rottevalle	128	128	120	122	140	(1183)

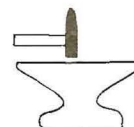
Hoewel in ons dorp het aantal vestigingen terugloopt van 95 (1986) naar 83 (1992) blijft de werkgelegenheid vrijwel stabiel, in 1988 197 en in 1992 201 personen. Per saldo is de grootste werkgelegenheid van de "buitendorpen" te vinden in ons dorp Oudega. De landbouw neemt daarvan 57% voor haar rekening (47 van de 83 vestigingen). Het blijft oppassen voor de plannen van de "Blauwe Zone", voor onze werkgelegenheid!! Ik denk dat u uit de rest van de cijfers uw eigen conclusie wel kunt trekken.

Loek Oosterhof.

Molenhoek

Op de splitsing Molenhoek in voor en achterweg,
kwam ik geen molen tegen.
Waar vroeger de wieken draaiden in het rond,
staat nu het geraamte nog te pronk.
Wie o wie trekt aan de bel,
en neemt de voorstap tot herstel.
De bestemming komt er wel!

A. Nieuwenhuis, Westersingel 15 te Drachten.

A. WELLING

- ★ Smederij
- ★ Fietsen, Gazelle, Union
- ★ Reparaties

BUORREN 18 – OUDEGA – TEL. 05127-1536

Autorijschool WIJMA

voor een gedegen en vlotte rijopleiding

De snelweg
naar uw
rijbewijs

Feike Wijma
De Klynhoeko 6
9217 RT Nijega
05127-2619

*Voor de verzorging van al uw
verzekeringen, hypotheek en elke
vorm van financiering, maatwerk voor
particulier en midden- en kleinbedrijf.*

SPAREN:

*Uw geld dagelijks opvraagbaar, met
hoge rente.*

*Maandelijks bijschrijving van rente
op rente bij het kapitaal.*

Voor meer informatie:

It West 3, Oudega (Sm.)
Tel. 05127-1296

Voor Uw SCHILDER- en
BEHANGWERK naar

Schildersbedrijf **J. KUIPERS**
Buorren 36, Oudega

Ook prima materialen voor
**ZELFSCHILDEREN en
BEHANGEN**

**Aannemersbedrijf
REIDINGA BV**

Postbus 11
9230 AA
SURHUISTERVEEN
TEL. 05124-1487
05127-1988

Folkert de Haan *de echte groenteman!*

ER MAG GEEN TWIJFEL
OVER BESTAAN
IN KWALITEIT EN SERVICE
STAAN WIJ BOVENAAN

Buorren 42 - Tel. 05127 - 1414 - Oudega (Sm.)

Rabobank

Meer bank voor je geld

 kapsalon JANNEKE
voor Dames en Heren

 TENNIS JANNEKE
* verhuur van tennisbaan op kunstgras met verlichting
* tennisles

 * zonnebank met gezichtsbruiner
Dykfinne 4 9216 XL Oudega (Sm.)
Telefoon 05127-1873

de Vries Bakkerij

*Brood
Koek
Banket*

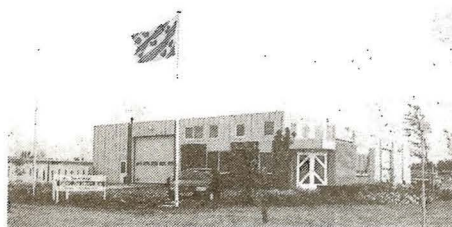
ons produkt 'n kwaliteit apart

Buorren 21-Oudega (Sm.)-tel. 05127-1366

**Bouwbedrijf
Gebr. De Haan b.v.**

Grouw Tel.05662-1632

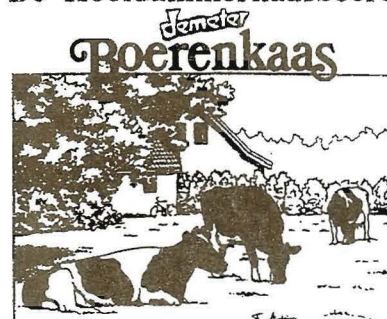
KWALITEITSBOUW UIT GROUW

Zijn begrippen als kwaliteits-
materialen en correcte organisatie
voor u sleutelwoorden?

Dan zijn wij voor u
EEN VERANTWOORDE KEUS

MIVERO Bedrijf in de kijker..

De Hooிடammerkaasboerderij

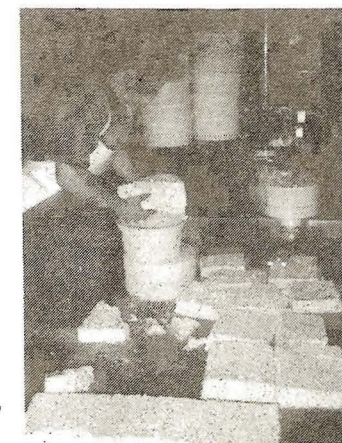

Sinds 1978 wordt er boerenkaas gemaakt op ons bedrijf in Oudega. Er wordt volgens de Biologisch-dynamische landbouwmethode gewerkt; wat in het kort inhoud: geen gebruik van kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen. Deze methode streeft naar het gezond maken van de grond, gewas en vee en naar hestel en be-

houd van de vruchtbaarheid van de bodem. Ook landschap en milieu krijgen hierbij aandacht. Er wordt gewerkt met natuurlijke meststoffen en kruidenpreparaten met inachtname van natuurlijke ritmes en kosmische invloeden. Door het toepassen van de biologisch-dynamische methode, en het beweiden van vee in grasland met vele soorten kruiden, ontstaat er een andere kwaliteit melk dan wat gangbaar is. Verder maken we gebruik van gras-klavermengsels. De klaver kan namelijk stikstof uit de lucht halen, en vervangt de stikstof uit kunstmest, nodig voor de groei van het gras. Het krachtvoer wordt speciaal gemaakt uit biologisch goedgekeurde grondstoffen, en maar beperkt gebruikt.

De melk wordt verwerkt tot Goudse Boerenkaas volgens traditioneel recept.

In tegenstelling tot fabriekskaas wordt boerenkaas gemaakt uit rauwe melk (dus niet gepasteuriseerd). Hierdoor heeft boerenkaas een vollere smaak dan fabriekskaas. Verder bevat de kaas geen salpeterzout. Dit zout werkt remmend op de groei van bepaalde bacteriën in de kaas, wat betekend dat de melk zeer hygiënisch gemolken moet worden. Behalve Goudse Kaas en Vegetarische Kaas maken we verschillende soorten kruidenkaas, zoals: knoflook, tuinkruiden, bieslook, thijm, komijn, Friese Nagel en brandnetel.

De kazen wegen ongeveer 4,5 kg, kleine kaasjes van een pond worden voornamelijk op bestelling gemaakt. Deze zijn zeer geschikt als kado of relatie-geschenk. De kaas wordt verkocht op de boerenmarkt in Groningen en Amsterdam op woensdag en zaterdag. Verder is de kaas te koop in de biologische winkels in geheel Nederland. Een deel wordt geëxporteerd naar Duitsland en Frankrijk. Vrijdagmiddag wordt de kaas aan huis verkocht.

Tot slot, het bedrijf heeft een DEMETER -erkenning, wat betekend dat de kwaliteit wordt gegarandeerd en gecontroleerd.

Wa hat foar ús in foto fan de âlde pleats fan Foppe de Vries, Gr. Haersmawei 18? Fam. J. v.d. Velde, till. 2183.

*

Foar de rubryk "Ald en Nij" freget de redaksje foto's fan eardere hûzen dy fernijd as ferboud binne.

*

Een bijzonder geval in de vogelwereld!

Bij Wiebren en Fokje Riemersma op het Roundeel had een paartje huiszwaluwen een nest gebouwd tegen de nok aan de voorkant van het huis. Het nestje viel met de drie jongen erin echter naar beneden. Helaas overleefde één van de jongen de val niet.

De gealarmeerde vogelwachter Jan Kuipers sloeg een plankje op de muur en plaatste hierop een soort vogelkastje met een gat aan de voorkant en een deksel erop. Het deksel werd verwijderd en de restanten van het nestje met de twee overgebleven jongen werd teruggeplaatst in het kastje. Dit werd wat in de gaten gehouden en tot ieders verbazing kwamen de ouders terug om hun jongen te voederen. Een het wonderlijkste is, dat de zwaluwen het gat aan de voorkant weer hebben dichtgemaakt.

GEDRAG VAN VOGELS deel 2

Vliegen, zweven en bidden.

Het vermogen om te vliegen biedt vogels de mogelijkheid om zich gemakkelijk te verplaatsen, in tegenstelling tot andere dieren (behalve insecten en vleermuizen). Eekhoorns en bepaalde soorten muizen, zoals b.v. bosmuizen klimmen in bomen om eten te zoeken en te nesteelen, maar ze kunnen geen grote afstanden overbruggen van boom naar boom, of van tak naar tak zoals een vogel. Dassen en herten trekken van hun rustplaatsen naar voedselgronden maar ze trekken niet zo ver weg als een spreeuw of reiger.

Vliegen is duur.

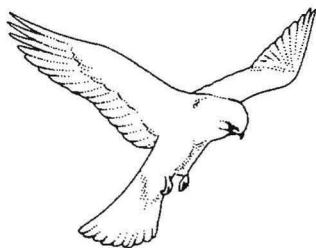
Het grote voordeel van vliegen is de snelheid, maar het nadeel is dat er zoveel energie voor nodig is. Vliegen kost tien tot vijftien keer zoveel energie als lopen. Met een straalvliegtuig ga je sneller dan met een auto, maar het energieverbruik is heel wat hoger. Net als een mens, moet een vogel soms kiezen voor minder snelheid in het belang van de zuinigheid.

Zweven.

Meeuwen slaan regelmatig met hun vleugels als ze van hun rustplaats naar b.v. de vuilnisbelt of de stad vliegen, maar ze zweven in langzame energiebesparende cirkels als ze eenmaal gearriveerd zijn, zodat ze in alle rust de grond kunnen inspecteren op voedsel. Veel roofvogels zweven op de termiek om energie te sparen tijdens de jacht of op de terugweg van duizenden kilometers. Kleine vogels kunnen geen gebruik maken van deze techniek, maar een paar soorten sparen energie door een golvende vlucht (o.a. mezen en vinken).

Bidden

Een gedeelte van het stijgvormogen dat voortgebracht wordt door de vleugels, wordt veroorzaakt door het bewegen van de vleugels, een ander deel komt door de luchtstroom om de vleugels heen, veroorzaakt door de vooruitgaande beweging van de vogel. Als een vogel bidt (stilstaat), is hij meestal helemaal afhankelijk van de stijging veroorzaakt door de vleugelbewegingen, wat een grote hoeveelheid energie kost. De torenvalk is één van de weinige vogels die regelmatig bidt, andere soorten bidden alleen als de situatie dit noodzakelijk of gemakkelijk maakt, b.v. om insecten van bladeren te pikken of bij sterke tegenwind.

TEXTIEL

WONINGINRICHTING

LOOIJENGA

WEIBUORREN 104 URETERP TEL: 1320

GRATIS UN TAPJIT
GELEGD *KEUZE UIT MEER DAN 100 SRT.*

ADVIES EN PRIJSOPGAVE ZIJN VRIJBLIJVEND

*DESGEWENST KOMEN WIJ MET DE HELE
COLLECTIE BIJ U THUIS!*

**TECHNIEK
BUREAU
DE VRIES**

- ⊗ - elektro
- - water
- ⊖ - gas
- ⊕ - centrale verwarming
- ⊗ - ventilatie
- ⊗ - koeling

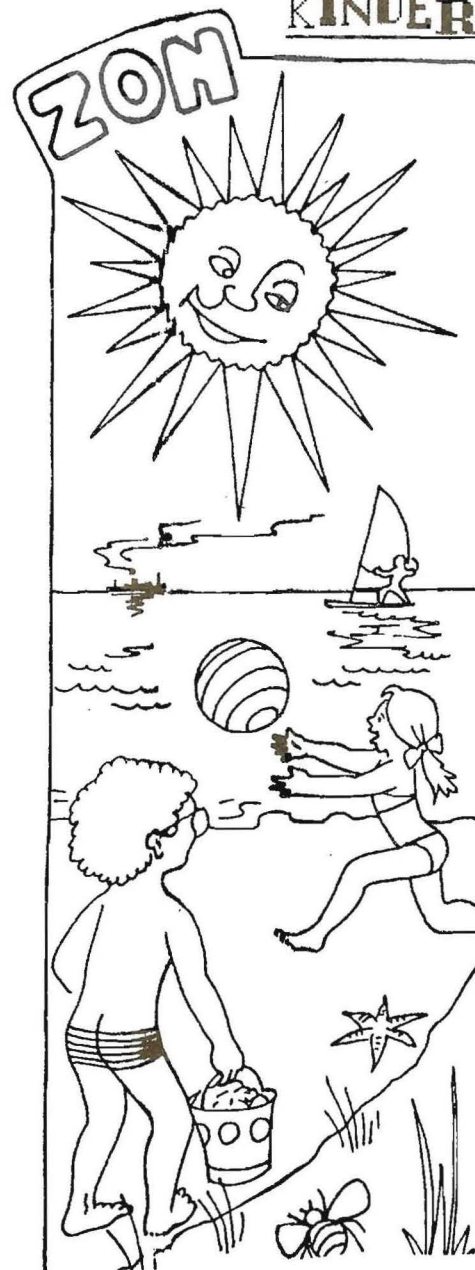
it west 12
9216 XE OUDEGA (SM.)
tel.: 05127 - 1526
fax: 05127 - 2755

*With the
compliments
of*

Voortman *Cookies*

KINDERPRIJSVRAAG!!!

Een nieuwe prijsvraag!!
(groep 4 t/m 8)

Schrijf je mooiste vakantieverhaal.
Je mag er ook een tekening
bijmaken. Neem het de eerste dag
na de vakantie mee naar school en
lever het in bij je meester of
juffrouw.

De twee mooiste verhalen komen
dan in de volgende Bakbrogge te
staan. Bovendien maak je kans
om met je verhaal een prijs te
winnen.

Doe je best!!

BEA

De uitslag van de vorige
prijsvraag:

Het beroep was **dierenarts**.
De zin was:

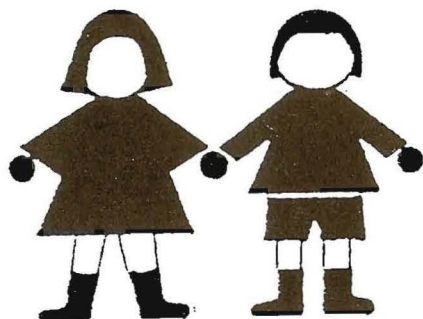
**Er zit een scheur in je
broek.**

De winnaars zijn: **Auke Ybema**
en **Rein Ybema**.

Gefeliciteerd!

Hiernaast nog een leuke kleurplaat
voor de kleintjes.

"KINDERSPUL 1991 HOLLYWOOD"

maandag 30 augustus:

15.00 uur - **OPENING** spelweek, alle leeftijden.
Terrein: "De Bosk", Dwarssingel.
Meenemen: Tent(je) Beker en bord.
Kom verkleed!!!
Tenten opzetten / schminken en verkleiden

17.30 uur - Eten
Optocht tot ongeveer 19.00 uur.

20.00 uur - **VERRASSINGSAVOND**, groep 5 t/m 8
wie wil kan blijven slapen

Dinsdag 31 augustus:

8.00 - 9.30 uur **ONTBIJT** voor de slapers

13.30 - 15.30 uur **ROMMELMARKT**, alle leeftijden
terrein "De Bosk", Dwarssingel (verkoop van je
eigen spulletjes)

19.00 uur - **VISWEDSTRIJD**, alle leeftijden
Bij het stoomgemaal

Woensdag 1 september:

10.00 - 12.00 uur **FILM**, alle leeftijden
In de Jeugdsoos

14.00 uur **DIERENTENTOONSTELLING**, alle
leeftijden
terrein "De Bosk", Dwarssingel.

Donderdag 2 september:

10.00 uur - **OEFENEN TALENTENJACHT**
voor de deelnemers in de "Sippersseal"

13.30 uur - **TALENTENJACHT**, alle leeftijden
In de "Sippersseal"

Vrijdag 3 september:

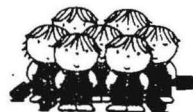
14.00 - 15.30 uur - **DISCO**, groep 1 t/m 4
In de Jeugdsoos

19.30 - 20.30 uur - **DISCO**, groep 5 t/m 8
In de Jeugdsoos

Bij eventuele vragen kunt u telefonisch contact opnemen met de
volgende telefoonnummers: **2462 / 1903 / 2078 / 1965.**

BERNEPRAAT!

Avondvierdaagse.

Ik heb voor de tweede keer meegedaan aan de avondvierdaagse.

Het was heel leuk. We vertrokken van de school De Grûnslach.

We zijn eerst naar het west gegaan, en toen zijn we het utein ingegaan, daarna naar de gariperwei, en toen weer naar de buorren.

De tweede dag zijn we de dykfinne omgeweest en de derde dag zijn we de aldegeasterdyk omgeweest en de goudsjepoel.

Op de vierde dag liepen we de gealânnen om.

Toen we weer in de buorren kwamen stonden de vaders en moeders er al te wachten.

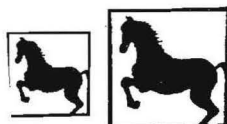
We kregen bloemen van de vaders en moeders en een ijsko en nog een medaille van Hiltse.

Het muziekkorps speelde op het schoolplein.

Bintsje Riemke Kuipers,
groep 4 van de Great Haersmaskoalle.

Voor de volgende keer kies ik Hilde de Vries, 't West 12, van de Grûnslach.

Klaverkamprûterke!

Ik vind mijn pony de liefste van alle pony's. Frijdag met de dressuur heb ik gewonnen, daarom moet ik schrijven. Ik vind het wel leuk om te schrijven. Met het springen heb ik de vierde prijs en mijn vriendin Elske had de tweede prijs. Dat vond ze wel leuk.

Nynke v.d. Zee

Jubileum voormalige pastorie

In 1743, 250 jaar geleden dus, werd dit huis aan de Buorren 7 gebouwd, reden genoeg om anno 1993 even bij dit feit stil te staan. Ook vinden wij dat het huis na 250 jaar wel eens een naam mag heb-ben. Elders in dit nummer van de Bakkrogge vindt u een terugblik naar dit bouwjaar.

Op zaterdag 18 september 1993

- * is iedere belangstellende vanaf 14.00 uur van harte welkom in de tuin om deze in alle rust eens te bekijken;
- * in de hal en in de gang zijn aquarellen van de schilderes mev. R. Scheper (Dld.) geëxposeerd. Daartoe zullen de voordeur en de achterdeur beide open staan, zodat u deze expositie in uw wandeling kunt bekijken.
- * om 16.00 uur zal de naam van het huis worden onthuld. Tot dat moment zullen we trachten de naam geheim te houden. Mevrouw F.C. van der Zaag- Geluk te Drachten zal deze onthulling verrichten.
- * voor de genodigden (die nog persoonlijk worden aangeschreven) is er daarna nog gelegenheid met een hapje en een drankje even na te blijven.

fam. v. Til

Avondvierdaagse 1993

Er liepen ruim 40 kinderen van de groepen 1 en 2 van de basisscholen als helden met een bos bloemen in hun hand, de laatste tiental meters van HUN 5km lange wandeltocht. Deze kinderen liepen alleen op vrijdagavond.

De overige 125 deelnemers liepen 4 avonden van 5 of 10 km. Ondanks het slechte weer op woensdagavond, bleef de stemming onder de wandelaars oppebest. Vrijdag kon dan ook iedereen een medaille in ontvangst nemen.

De E.H.B.O.ers behoeften gelukkig niet in actie te komen.

De laatste avond werd muzikaal opgeluisterd door het muziekkorps en een draaiorgel.

Wij willen iedereen die, op wat voor manier dan ook, een steentje heeft bijgedragen tot het doen slagen van deze avondvierdaagse, heel hartelijk bedanken. En wij hopen dat u allemaal volgend jaar weer meedoet.

Alie v.d. Lei neemt, na 9 jaar, afscheid van de commissie avondvierdaagse. Zij was mede-oprichtster van deze commissie. Wij bedanken haar voor het werk dat zij heeft gedaan in al die jaren voor de organisatie van dit wandelgebeuren.

Alvast noteren: Avondvierdaagse 1994 van dinsdag 14 t/m vrijdag 17 juni.

Commissie Avondvierdaagse Oudega.

AVO Integratie Gehandicapten.

De collecte voor de AVO juni 1993 heeft in Oudega opgebracht f1360,25. De medewerkers, maar uiteraard ook de gevers nogmaals hartelijk bedankt voor dit prachtige resultaat.

Bij deze breng ik ook de dank over van dhr. H. Hermelink, directeur AVO te Amersfoort.

R. Dijkstra, Sânbuorren 8
plaatselijk coördinator.

50+50+50+50+50+50+50+

STICHTING WELZIJN OUDEREN

van Knobelsdorffplein 121, 9203 DH Drachten, tel. 05120-15671

PROGRAMMA 1993 -1994 van de Ouderen-

commissie OUDEGA

kontaktdres: Mevr. de Jong-Smit, Opperbuorren 8, 9216 VL Oudega
Gebouw: It Miensker, 's middags van 14.00 - 17.00 uur.

1993

dinsdag 14 september	-	De heer Franke met dia's
dinsdag 12 oktober	-	Aukje en Frouny Timmermans
dinsdag 16 november	-	E. Kijlstra met dia's van Oud Oudega, Boornbergum en Smalle Ee.
dinsdag 7 december	-	Pakjesmiddag.

1994

dinsdag 11 januari	-	Ouderenkoor
dinsdag 8 februari	-	D.v.d. Ploeg vertelt over verhalen en romans.
dinsdag 8 maart	-	Gezamenlijke middag Soos, A.N.B.O. en de P.C.O.B.
dinsdag 12 april	-	Spelmiddag met o.a. sjoelen.
dinsdag 17 mei	-	Een dagje uit naar het Diensten-centrum.
juni ?	-	Vertrek 09.30 uur Herv. kerk. Bij genoeg deelname een boottocht?

*De wens van het bestuur is, dat we er met elkaar weer iets gezelligs

50+50+50+50+50+50+50+

van zullen maken.

* Voor dit seizoen wordt e contributie verhoogd van f 5,- naar f 7,50.

* Wijzigingen voorbehouden.

De "SOOS"

Sa as jimme wol witte ha wy hjir no al 5 jier in "soos". Op tiisdei-temiddei 14 september om 2 oere sette wy wer utein mei ús geselliche middeis.

Wy ha no ûngefear 60 leden, mar der kinne noch in hiele protte leden by, de seal is great genoch.

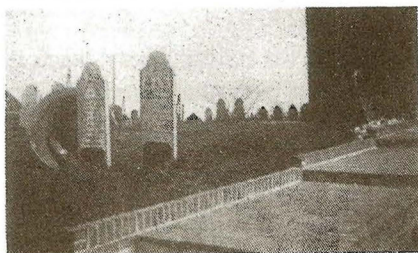
Dus 55 plussers allegearre nei it Miensker. Jimme binne fan herte wolkom. Tink net, wy binne te jong. Kom oars earst in middei as gast, dan kinne jim sjen en hearre hwat as er dwaande is. It programma kinne jim leze op de 55 + siden fan dit blêd.

Meie wy jimme wolkom taroppe op de soosmiddei?

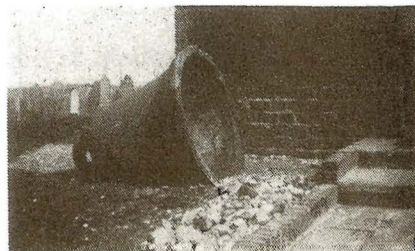
de Soos
A.D. v.d. L.

Yn 1942 as yn 1943 waarden de klokken út de toer fan ús tsjerke helle. Wa kin my oan de krechte datum helpe?

T. Bruinsma-de Vries, till. 1303

24

VOLKSDANSEN

Bijna is de R weer in de maand en zijn de vakantie's voorbij.

En dan.....starten wij weer vol goede moed met het Volksdansen!

En wel op donderdagmiddag 9 september van 15.00 tot 16.30 uur in het "Miensker".

Het is er altijd heel gezellig, we gaan wel eens een middag uit dansen naae een andere groep. Het seizoen wordt in mei afgerond met een gezamenlijke broodmaaltijd.

Onze dansen bestaan uit kringdansen en oude dansen, o.a. Duitse polka, Veleta enz.. Wij willen er heel graag nieuwe leden bij hebben, daar de gemeente ons anders geen subsidie meer geeft.

Oudegaasters let dus op, en laat niet alle activiteiten hier in ons dorp verloren gaan, daarmee stimuleer je Drachten. Kom eens kijken, het verplicht u tot niets. Tot ziens op 9 september om 15.00 uur?

namens alle leden,
J.L.A.

Als je jong bent heb je bewondering voor mensen met roem en eer, als je ouder word bewonder je mensen met een goed hart.

25

De overstroming!

Het is niet altijd spelevaren op zacht kabbelend water. Nee- Als de natuurelementen zich laten gelden, toont het water z'n ontembare kracht. Het boezemt ontzag in. De worsteling tegen het water vraagt waakzaamheid. Het is zaak er op te letten dat de dijken niet ondergraven worden en duikers e.d. in goede staat zijn.

Een halve eeuw geleden liep het in de vroege ochtenduren van zondag 14 februari 1943 in Oudega mis. De Oosterzanding - voor 1920 een natuur, nadien een agrarisch gebied - werd overstroomd. Door het breken van de houten duiker en het wegspoelende zand begaf de dijk het vlak bij het gemaal. Piebe (fisker) de Jong merkte het alras. Hij woonde met z'n gezin in een woonark, gelegen in de vaart, vlak bij de boerderij,

waar nu de familie v.d.Ploeg woont. Door het wegzui-gende water maakte de woonark slagzij, vast met scherfgerinkel.

De arke van Piebe (fisker) de Jong

Piebe kon zo-wel letterlijk als figuurlijk uit bed rollen.

Hij trok de polder in en alarmeerde de bewoners. De kerkklokken maakten ook bekend dat er wataan de hand was. De familie Adema had aanvankelijk niet in de gaten dat de dijk doorbrak, vlak achter hun boerderij. Een ieder moest maatregelen treffen en had zo z'n eigen zorgen. Joeke Adema zat in zorg over de puikbeste aardappelen in de bult. Zoon Jan haalde er een zak vol uit, sloeg die over z'n schouder, maar ach- met een salto sloeg hij de greppel in. Zijn eerste kennismaking met het water. Kleine Geertje Hoekstra was ziek en

kreeg het koud. Waarom stookte moeder de kachel niet harder op en moesten de deuren steeds openstaan? Het vee moest vervoerd worden. De koeien aan het touw want het was duidelijk dat ze anders niet allemaal de zelfde route zouden nemen. Heden ten dage zou dat moeilijker gaan. Wie veel moeilikheden kreeg was eerder genoemde Jan. Hij dacht veilig over de reed, die naast de geul (it Soal) lag, te kunnen gaan, omdat de afrastering de scheiding aangaf. Goed ingepakt en met een paar stevige laarzen aan toog hij met een paar koeien op pad.

boerderij Marten Hoekstra, met op de voorgrond zoon Feike

Al rap verdween hij met het vee naar de diepte en kwam toch in de geul terecht. De kracht van het water had een stuk grond weggeslagen. De koeien lieten zich met de stroom meedrijven, maar Jan zwom stroomopwaarts. Het werd gelukkig -Luctor et emergo- ik worstel en kom boven.

Om toch in het dorp te komen moest hij de polderdijk nemen. Evenals het vee van de andere boeren kwam dat van Jan ook terecht op de Kikkertspölle, vlak achter de boerderij van A.Welling, waar nu het bedrijf van Evecom B.V. gevestigd is. De bereidwilligheid en de gastvrijheid van de dorpsbewoners was groot. Stalling was er voldoende, vermoedelijk door de meldingsplicht, contrôle, leveringsplicht en voedselvoorziening voor de Oosterburen. De Jantjes en Marietjes kwamen wel weer bijelkaar omdat iedere boer zijn vee kent.

Een aardig tafereeltje was een varken met twee hoestertjes. de één trok, de ander duwde, een zweepje erbij voor het geval de knorder niet al te gewillig was.

Wie kreeg de klappen?

Na de rampzondag werd er nog naar de boerderijen gevaren. De Hoekstra's visten met schepnetten de aardappelen op.

Omdat een boer niet altijd schipper is voer men soms als het ware de kaap om, om op plaats van bestemming te komen.

De herstelwerkzaamheden liepen

vlot van stapel.

Strekdammen werden gelegd en de heibaas zong er z'n vrolijke liedjes bij. De fa. Krikke uit Heerenveen zorgde ervoor dat de polder leeggezogen werd. De vissen, die bij de doorbraak in de polder terecht waren gekomen, zochten hun toevlucht in de geul. Visnetten zorgden voor royale vangst, vooral blei. Net zoiets als bij de inpoldering destijds. Na ca. een paar maanden was de klus geklaard. Ieder kon huiswaarts keren waar het werk al op hen wachtte. De saamhorigheid van de mensen onderling bij deze gebeurtenis in de donkere oorlogsjaren was hartverwarmend.

(Op verzoek in het nederlands geschreven.)

Boerderij Joeke Adema

S.J.S.

De voormalige pastorie van de Hervormde Gemeente 250 jaar oud.

Bij het lezen van het jaartal 1743 op de barokke (bovenste) gevelsteen vraag je je af wat er in dat jaar precies gebeurd is. Het kan niet de bouw geweest zijn van de allereerste pastorie in Oudega; immers, ook in de jaren en eeuwen ervoor waren er pastoors en dominee's in het dorp.

Bekend is wel het verhaal van de plundertocht door Oudega in het jaar 1515, waarbij pastoor Hoyte in de pastorie werd vermoord, de pastorie zelf in brand werd gestoken en daarna nog eens 35 huizen in Oudega.

Maar wat gebeurde er in 1743?

Dhr. R. Kijlstra, architect te Drachten, die zich al eerder (1980) verdiept heeft in de geschiedenis van de oude kerk, was zo vriendelijk om eens in een oud "**KEBKE BEELDEN BEELK**" uit die periode te gaan grasduinen.

Om het verhaal uit de periode 1743 sluitend te krijgen waren zijn opmerkingen en conclusie van doorslaggevende betekenis. De in 1743 gebouwde pastorie heeft waarschijnlijk op dezelfde plaats een middeleeuwse voorganger gehad; hierover is weinig bekend.

Behalve de brand in 1515 heeft er in Oudega ook een grote brand

gewoed in 1738 waarbij meerdere panden vanaf de kerk tot voorbij het rechthuis zijn afgebrand. Onder de oorspronkelijke plavuizen van de voormalige kelder van de pastorie treffen we nu nog brandresten aan. Mogelijk is de pastorie toen ook door brand verwoest en pas in 1743 weer herbouwd.

De officiële aanbesteding van de pastorie vond plaats begin april 1743. Lolle Tjebbes werd de hoofdaannemer. Er werd met hem een accord gemaakt voor een betaling van 1700 car.gld.

Bij afrekening later bleek dat er een post voor meerwerk was want 11 dec. 1743 brengt Lolle Tjebbes 2 posten voor buitenwerk in rekening, totaal 142-12-4 car.gld.

Met de betaling van deze posten was het huis nog niet klaar. Er kwamen nog verschillende posten van verschillende onderaannemers bij.

Zo bracht Pieter Hendriks, de vaste timmerman van de kerk, nog verschillende materialen en arbeidsuren in rekening. Deze zijn niet gespecificeerd maar een onderdeel van een totaalrekening van werkzaamheden aan de kerk, de school en de pastorie. Verder komen we rekeningen tegen voor loodgieterswerk, een nieuwe pomp, glazenzetterswerk en schilderswerk.

Jan Cramer levert 550 estrikken waarbij het leggen van de estrikken apart wordt betaald.

Op 29 november 1743 krijgt T.H. Steel een bedrag voor het 'bekleeden' (=betimmeren) van de studeerkamer. Hij zal wel een specialist geweest zijn op dit gebied. Tot 1910 was de kamer aan de voorzijde, op de eerste etage, in gebruik als studeerkamer.

De uitgaven gaan overigens nog door tot juni 1744.

De tuin vroeg ook in die tijd al de nodige aandacht, de grachten rond de pastorie werden geslot en er wordt op 31 dec. 1743 uitbetaald aan Sytse Heynes en Teye Alles wegens "opbrengen der Eerdwallen en omhacken van de Pastorije hovinghe".

In de pastorie werd nog geschilderd maar het houtwerk en de muren moesten goed droog zijn (tot in de jaren '30 van deze eeuw was het een goed gebruik dat het binnenschilderwerk eerst na één stookseizoen werd afgemaakt, de krimpnaden werden dan weggewerkt en het behang kon op de muren worden aangebracht). Op 27 maart 1744 krijgt Gosse Pier betaald "het gebloemde behang" dat speciaal geleverd werd door Nicolaus Blankert uit Amsterdam. Er wordt weer grondig schoonmaak gehouden want op 12 mei 1744 ontvangt Romchien Eebes, huisvrouw van Jelle Jeens 7-8-0 car.gld. Aangezien

het uurloon van een arbeider circa 12 stuivers per dag bedroeg, heeft Romchien daar zeker 2 á 3 weken werk mee gehad.

De nieuwe dominee (Ds. Venekamp) zal wel op de verhuisdatum 12 mei 1744 zijn aangekomen. De bestrating en de homeipalen zijn inmiddels aangebracht en Lolle Tjebbes brengt op 23 mei 1744 in rekening 101-9 car.gld. Op 29 juli '44 dient Cornelis Swalve een rekening in wegens geleverde verfstoffen over 1743 en 1744 ten bedrage van ruim 118 car. gld.

Alles bij elkaar genomen heeft de bouw van de pastorie destijds ca 2500 car.gld. gekost. Om een idee te krijgen hoeveel dit is lezen we in 1778 dat voor rekening van de kerk een nieuwe boerderij gebouwd wordt van ca 1000 car.gld. De pastorie kostte dus ongeveer 2 1/2 maal zo veel.

In 1910 is het ingrijpende besluit genomen om in één aanbesteding de pastorie grondig te renoveren, zowel in- als uitwendig en een nieuwe consistorie (het huidige Volksgebouw) te bouwen.

De architect was B.J. Kloosterman uit Nijega (Sm). Van deze gehele operatie is een gedrukt "Bestek en Voorwaarden", een boekje van 22 pagina's bewaard gebleven. Ook is de blauwdruk van "het plan van vertimmering" van de pastorie en de nieuwbouw van het Volksgebouw nog aanwezig (in het museum te Drachten).

Tot de werkzaamheden van 1910 behoorden: 'het afbreken van de oude leerkamer en het koetshuis'. Het koetshuis stond vlak achter het huis. Er was toen geen keukenraam in de achtergevel, er zou vanwege het koetshuis toch weinig licht binnen gekomen zijn. Achter dit koetshuis bevond zich de leerkamer. Uit oude foto's (voor 1900) blijkt dat dit toch nog een aardig gebouwtje is geweest van ca 5 bij 10 meter.

Van de oorspronkelijke bouwstijl uit 1743 is niet veel bewaard gebleven. De oorspronkelijke klokgevel is verbouwd tot de huidige trapgevel, die blijkbaar beter paste bij de consequent doorgevoerde Jugendstil bouwstijl. De zo karakteristieke barokke gevelsteen met jaartal 1743 en de beide barokke schilden ter weersijden van de gevel zijn gelukkig gehandhaafd, hoewel ze niet passen bij de Jugendstil van het begin van onze eeuw.

De verbouwing van de twee zadeldaken met brede kilgoot, die het huis aan de achterzijde zo'n karakteristieke aanblik gaven vond niet in 1910

plaats maar pas in 1928.

Mevr. A.A.Moulijn-Carsjens, die in 1912 in dit huis geboren is vertelde dat ze als kinderen vanaf een verhoging op de eerste etage door een luik naar buiten kropen en zo de brede kilgoot als speelplek gebruikten.

Bovendien werden de slaapkamers aan de zuidzijde in 1928 vergroot door de achtergevel hoger op te metselen. De huidige aanblik van de achterzijde van het huis, met de stalen ramen (óók aan de westzijde) dateert uit die tijd.

Van de vele aanpassingen die door de jaren heen hebben plaatsgevonden mag niet onvermeld blijven het aanbrengen van de eiken betimmering in de beide westelijke kamers. Ds. Carsjens trof zo'n kamer aan bij zijn collega, ds Meyer te Wijnaldum, waarna hij onverwijld opdracht gaf eenzelfde verfijnde betimmering in zijn pastorie aan te brengen.

De tuin.

Het huis, met een lengte en een breedte van 14 meter, is centraal gelegen in de tuin, die een oppervlakte heeft van 3200m². De totale lengte is 80 m en de gemiddelde breedte 40 m.

Door de eeuwen heen waren de pastoors en later de dominee's van de Hervormde Gemeenten niet alleen herder en leraar van de kerkelijke gemeente maar tevens beheerder van de pastoriegoederen, waaruit zij hun middelen van bestaan hoofdzakelijk moesten verwerven. Zo ook in Oudega.

Tal van boerderijen werden door de pastor verpacht en ook bij de pastoriewoning zelf behoorde eenkavel die aansloot bij de huidige tuin. Volgens opgave van 1843:

“pleziertuin” : 12 roeden en 60 ellen (de huidige voortuin)

“moestuin” : 19 roeden en 80 ellen (huidige achtertuin tot de Fabriekswei west)

“pastorij-erf” : 4 roeden en 70 ellen (oostzijde van het huis)

“bouwland” : 49 roeden en 20 ellen (kavel Volksgebouw + kavel Fam. v. Hall + noordelijke deel kavel Fam. Veth)

De generaties bewoners hadden blijkbaar nogal uiteenlopende ideeën over de achtertuin. Vanwege de voortdurende veranderingen en ook

alle “bomen op leeftijd” uit de achtertuin verwijderd.

In de tuin bevindt zich een ooievaarsnest en een viertal sarcofagen. Het huidige nest is de opvolger van “het ooievaarsnest van Oudega”. Op pagina 592 van de “Encyclopedie van het hedendaagse Friesland (1975) staat een paginagrote foto van het nest met daarop een ooievaarsfamilie.

Op een archieffoto van 1914, ingediend door timmerman J. v. Manen lezen we over een nieuwe 19-voets paal, 5 rongen en 4 uur arbeidsloon (14 cent per uur) voor het ooievaarsnest. Het geheel kost dan f1,68.

De wagenmaker D. Kramer van Oudega dient op 31 dec. 1926 een rekening in voor het maken van een “ooievaarsnest”: f18,-. Dit is vermoedelijk het nest van de voornoemde foto en dat op zoveel ansichtkaarten van Oudega terug te vinden is.

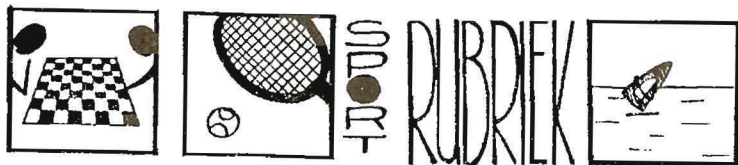
In de achtertuin bevinden zich 4 sarcofagen uit de vroege middeleeuwen. In deze periode waarin ook de kerk gebouwd is (ca 1100) moet Oudega een welvarende plaats zijn geweest. Dit blijkt uit de allure van de kerk en uit het feit dat men het zich kon permitteren om zulke kostbare uit zandsteen gehouwen kisten en versierde deksels aan te schaffen. Deze werden destijds kant en klaar uit Bentheim (Dld) aangevoerd.

Eén van de deksels bevat een motief met een kromstaf, het andere deksel is waarschijnlijk nog ouder en heeft geometrische figuren. In de voortuin staat een kist voor een volwassene en in de achtertuin een zeer zeldzaam kinderkistje.

JKvT

Alden wurde lik om har eigen wurden as se út de mûle fan 'e bern rûgelje.

Bestuurspraatje RSO

Eerst een mededeling!

Baukje Veenstra zal voor 1 jaar plaats nemen in de Jeugdcommissie, samen met Aaltje de Vries en Gooitske Jacobi (bestuurslid Jeugdzaken).

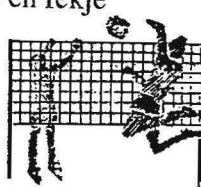
De vakantie nadert weer z'n einde en daarom geven we hierbij de (voorlopige) trainingstijden en trainers. Alle trainingen beginnen in de week van 6 september 1993.

maandag

16.15 - 17.15 uur	Meisjes 3	Aletta
17.15 - 18.15 uur	Meisjes 2	Aletta
18.30 - 20.00 uur	Dames 1	Dick Overzet
20.00 - 21.30 uur	Heren 2 +3	Dick Overzet
21.30 - 22.00 uur	Heren 1	Dick Overzet

dinsdag

15.45 - 16.45 uur	Mini's	Baukje en Iekje
18.15 - 19.15 uur	Meisjes 1	Alette
19.15 - 20.45 uur	Dames 2 en 3	Aletta
20.45 - 22.15 uur	Heren 3 en 4	Aletta

woensdag

19.30 - 20.45 uur	Dames Recreatie	Willem Hoekstra
20.45 - 22.00 uur	Heren Recreatie	Willem Hoekstra

De competitie start op 23 september.

Willen **Heren 3** er op letten dat ze **2 x per week** trainen!!

Nieuwe leden zijn van harte welkom.

Janke de Boer

Stratenkorfbaltoernooi!

Op vrijdag 9 juli j.l. organiseerde de korfbalvereniging Quick voor het eerst een stratenkorfbaltoernooi. Daar 't voor de 1e keer werd georganiseerd, kende het toernooi een experimentele opzet met een aantal van te voren gevraagde teams. Al gauw bleek dat er in Oudega erg veel belangstelling bestond om aan een dergelijk toernooi mee te doen. Veel potentiële deelnemers moesten helaas worden teleurgesteld, omdat het toernooi al was volgeboekt met 6 teams. Volgend jaar zal het toernooi dan ook groter worden opgezet, zodat er meer teams aan kunnen meedoen.

De teams die wel meededen streden fel, doch sportief om de hoogste eer. Het was uiteindelijk de ploeg van 't Rondeel dat met de 1e prijs aan de haal ging, door in de finale de ploeg van de Buorren met 2-0 te verslaan.

Coach Siebe v. Dijk van 't Rondeel nam na afloop de taart dankbaar in ontvangst.

Overigens ook de 2e en 3e prijswinnaars konden zich na afloop verheugen op een dergelijk hapje.

Volgend jaar dus weer een stratenkorfbal-toernooi en dan met meer teams.

J.S.Pool

Ut 'e gielguorde

De Fries - kalvinisten, hja galmje:
"Er staat geschreven, er is geschied!"
Mar wat der skreaun, wat der bard is
Yn Fryslân - komselden ien, dy 't it wyt.

Yke R. Boarnstra

DE GRYTMAN

De woartels fan it bestjoer van Fryslân leine eartiids yn syn 30 gritenijen en syn 11 stêden. Dy hiene elkmis twa leden - Folmachten sitten yn 'e gearkomst fan de Lândeï, dat wie it bestjoer fan Fryslân.

De grytman stie oan it haad fan de gritenij. Yn de 13e - 16e ieu waard er beneamd troch de lânshear of dy syn steedhâlder. Letter, yn de tiid fan de Republyk (1580-1795) beneamde de steedhâlder de grytman yn oerlis mei Deputearre Steaten, mar op foardracht fan de bewenners fan de gritenij dy 't stimrjocht hiene.

Wat wie de taak fan de grietman? Hy hie twa taken: hy moast de gritenij bestjoere en oer de ynwenners rjocht sprekke. It wie dus eins wol needsaaklik, dat de grytman rjochten studearre hie. As rjochter moast de grytman "*de ingesetenen der Grietenij ende alle anderen die daar te doen sullen hebben, in hun goetd recht voor te staan en de te beschermen, de boose en quaaddoeners sonder enige dissimulatie te doen straffen en de iegelijken goed kort en onvertoogen recht te administreeeren*".

It gritenijrjocht kaam om 'e wike of ien kear yn 'e fjirtjen dagen by mekoar yn it sn. warhûs, dat wie it hûs dêr 't rjocht sprutsen waard. It alde rjochtshûs fan Smellingerlân stiet nog altyd yn 'e Aldegeaster Buorren. It âlde monumint stiet der wer kreas by, it hat krektlyn in goede opknappbeurt hân.

De grytman hoegde net alles allinne te dwaan. It gritenij-rjocht dat ûnder lieding fan de grytman bestjoer en rjochtspraak útoefene bestie út ca. 5 persoanen, grytman + meastentiids 4 minsken, dy 't de grytman sels kieze mocht út de "aanzienlijke Huisluiden" (= boeren). By âlds waarden hja ehera (meirjochter) neamd. Letter kaan dêr it wurd bysitter foar yn 't plak. De straffen dy 't it gritenijrjocht oplizze mocht wiene "het setten van eenige delinquenten in 't sogenoemde hondegat, in de balk, voor eenige weinige dagen op water en brood of aan de baek". Boeten oplizze mocht it gritenijrjocht ek. Mar swiere straffen, dy 't "Lijf en Leven" fan de delinkwinten oantaasten mocht de grytman net oplizze, dy waarden troch it Hôf fan Fryslân te Ljouwert útsprutsen. Want Fryslân wie fan 1580 - 1795 ien fan de republieken, dy 't de republiek fan de Sân Feriene Nederlannen foarmen.

Die wiene op eigen gebiet foar in grut part soeverein. Fryslân wie dat en woe net, dat it gritenijrjocht deastraffen útspriek, mar it bestjoer fan Grinslân tocht dêr oars oer, dêr koe in grytman wol de deastraf oplizze. **Grytman Rudolf de Mepsche van Faan** hat dêr yn 1731 net sa'n bêste namme krige: hy beskuldige 21 man yn syn gebiet fan tsjinnatuerlike ûntucht, feroardiele harren ta de dea en liet harren te Súdhorn smoare en de lichems ferbaarne. Soks koe dus yn Fryslân net.

Loadewyk de Jong

Taxi de Vries verzorgt ziekenvervoer in de regio Bergum, Garijp, Oudega, Suameer en Eernewoude, voor particulier, ziekenfonds, rolstoelgebruikers en alle anderen die min of meer regelmatig een taxi nodig hebben. Dag en nacht, 24 uur per dag, behulpzaam en betrokken. Noteer het telefoonnummer of knipt u deze advertentie uit.

Naast onze gewone taxi-dienst verzorgen wij:

- **zittend ziekenvervoer**
- **rolstoelvervoer**
- **disco vervoer**
- **groepsvervoer**

Bel 05116-3400

Taxibedrijf de Vries

Mr. W. M. Oppedijk van Veenweg 22a, Bergum - Oudega

Afscheidsgroet van de fam. Mulder "it Miensker"

Aan alle inwoners van Oudega en omstreken.

In dit schrijven gaan wij afscheid van u nemen, maar niet zonder om met u nog even de periode van onze komst in Oudega op 1 dec. 1988 en ons vertrek op 31 juli 1993 door te nemen. Een tijd van veel plezier, maar ook hard werken voor de kost en voor het welzijn van 't Miensker' deed ons veel beleven... Feestpartijen, maar ook rouw om dorpsbewoners was ons deel. Voor de jeugd was de bar, de disco en het cafetaria altijd een gezellige ontmoetingsplaats.

Voor de vooruitgang van ons dorp Oudega mochten wij veel werk verzorgen, o.a. "Oudega 900"/ opening nieuwe Rabobank/ Nieuwe Christelijke school/ Hervormde kerk als Monument van de maand, maar ook op de braderie gingen wij met een feesttent staan. Ook mochten wij meemaken dat mensen van alle richtingen graag naar ons toe kwamen, als vrienden maar ook als klant. Dat deed ons zeer goed. Een prettige samenwerking met bestuur en personeel was voor ons plezierig werken in 't Miensker'.

Maar toen alles als een trein liep, kwam het ziek worden van ons beiden als een spelbreker om de hoek. Het werd ons snel duidelijk dat het werk niet op halve kracht kon worden gedaan, dit soort werk vraagt volle kracht. Namen noemen is gevaarlijk, omdat je dan gauw iemand vergeet, maar toch noemen wij in dit schrijven één naam; namelijk Johannes van der Velde, die bij ons ziek zijn ons altijd heeft bijgestaan. Altijd vriendelijk en steeds op zijn post.

Zo werd ons werk en optreden in 't Miensker kort maar krachtig naar een te snel afscheid geleid.

Namens mijn vrouw en ikzelf nogmaals hartelijke dank voor het geschonken vertrouwen in ons. Wij gaan nu naar Wijnjewoude, en wie ons eens wil bezoeken zal een open staande deur vinden.

Met een groet aan u allen, ook aan de jeugd van Oudega en omliggende dorpen, leg in de pen nu neer!

Het ga u goed!

Piet en Aaltje Mulder.

In hânfol help is better as in weinfol goede winken.

Eén van onze redactieleden kreeg van een kennis het volgende recept.

Gevulde eieren.

Per persoon 1 of 2 eieren hard koken (5 min.). De eieren overlangs in tweeën snijden en de dooiers er uithalen en deze door een zeef roeren. Dat gaat gemakkelijk met een lepel die een bolle onderkant heeft. De witte halve eieren op een schaal met sla leggen. De gezeefde eidooiers kunt u op verschillende manieren op smaak brengen met:

- * mayonaise, peterselie, een tipje cayennepeper en zout.
 - * crème fraîche (zure room) en fijngeknipte bieslook.
 - * mayonaise, tomatenpuree, oregano en zout.
 - * crème fraîche, peper, zout en basilicum.
 - * huttenkäse, peper, zout en cognac.
 - * crème fraîche of mayonaise met citroensap, kerrie, peper en zout.
 - * Mon chou of andere verse roomkaas met geraspte wortel of rettich
 - * maynaise, gehakte olijven en peper
- De eierhelften worden gevuld met 2 theelepeltjes of met behulp van een spuitzak. Versieren met wat fijngehakte peterselie of bieslook.

Jke Onderstal

Een applicatie aanbrengen? ... is eenvoudig.

Materialen:

- ** plakvlieseline
- ** dun plastic, bv boterhamzakje
- ** stukje effen pakpapier (niet geplastificeerd)

Voor het aanbrengen van een applicatie op een kledingstuk, kussen, enz. gaat u als volgt te werk.

U knipt een applicatie-motief uit; dit kan een motief zijn dat al voorgedrukt is op stof of een motief dat u op een stukje stof hebt getekend.

U strijkt de plakvlieseline achter het uit te knippen motief vast. Daarna knipt u het motief, zonder dat het rafelt, uitknippen.

Vervolgens neemt u het kledingstuk/kussen. U bepaalt de plaats waar u de applicatie wilt aanbrengen en legt daarop een stuk dun plastic dat groter is dan de applicatie. Hierop legt u de applicatie met de vlieselinekant op het plastic.

Over het geheel legt u het stuk pakpapier, waarna u met het strijkijzer het geheel vaststrijkt. Het plastic zal namelijk smelten en de applicatie vastzetten.

Bij het wegtrekken van het papier merkt u dat het overal op het plastic aan het pakpapier is blijven hechten.

U slotte kunt u het geheel nog machinaal met een zigzagstreek afwerken of u zet de applicatie met een mooi stekje met de hand vast.

Frijsinnich Herfoarme Frouljusferiening.

Op 29 septimber sette wy wer útein mei ús winterwurk. Der leit wer in hiel programma klear. Wy komme om 'e 14 dagen, op woansdei, by elkoar yn it "Folksgebou" en begjinne dan om healwei achten. Om in pear punten te neamen: der komt in sprekker oer Kenia mei dia's, in film, in foarljochtjingsjûn, mar ek ferhalen. Fan alles wat dus en nije leden binne ek tige wolkom.

It Bestjoer

Uitslag raadsel mw. Wilkens-Kuperus in de vorige Bb;
Een pasgetrouwd paar is overgelukkig en een pas verhuisd paar gelukkig over.

Huismiddeltjes van Mw. Wilkens-Kuperes

Voorkomen van griep:

- * Rauwe uien eten
- * Het sap van rode bieten drinken

Hoest:

- * Uiensap met suiker drinken

Heesheid:

- * Gestoofde prei eten

Neusverkoudheid:

- * Kokend water over een schijf ui gieten. Na een paar minuten de ui verwijderen en de 'thee' opdrinken

Verstuikingen:

- * Inwrijven met kamferspiritus

Spit:

- * Het wit van een prei stoven en hiermee een warm compres aanleggen

de Skippersseal

Oudega

Op 'e Wal 4
Tel. 05127-1416-2396

EEN BEGRIIP AAN HET WORDEN VOOR UW
SFEERVOLLE, GOED VERZORGDE DAG OF AVOND.

O.A. HUWELIJSFEESTEN - RECEPTIES - BARBECUES -
GOURMETPARTY'S - KOFFIETAFELS - PERSONEELSAVONDEN -
VERGADERING - DANSVOND - BUURTFEESTEN.

Vraag vrijblijvend informatie
of maak een afspraak

HOOIDAMMER KAAS

Erkend biologisch-dynamisch bedrijf

fam. Craens, 't West 16, Oudega (Sm.), tel. 05127 - 2153

*Foar it fijnste fleis of in stikje woarst foar út 'e hân
nei de ienigste selfslachtsjende slachter fan Smellingerlân.
Us fleis is tige jong dus samar gear,
mar ek hússlachtjings meitsje wy foar jo klear.
Want it is krekt sa't de measten sizze,
foar wat goeds moatte jo nei Oeds.*

Slachterij O. Pietersma

Aldegea (Sm.)
tel. 05127-1241

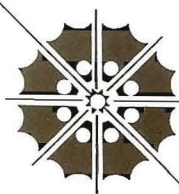
'n Blommewinkeltsje wêr mear te keap is!

*Sa as lytsfak foar al it naaiwurk en ek
aardich wat moaie lytse presintsjes.*

Sjoch mar ris.

Blomkerij

'it Glopke'

Buorren 48
9216 WE Aldegea (Sm.)
Till. 05127 - 2197

Koop in den vreemde niet
wat uw melkman u biedt
Dagelijks komt hij ook bij
u in de straat met:

Melkprodukten

Groente en fruit

Levensmiddelen

Brood en banket

Koos Visser

Commissieweg 130
tel. 05127-2229

Auto/Motor Rijschool Zuiderveld
Opeinde
☎ 05127-2053

🚗 ⬆ ⚠ P 🚲

- * Voor een gedegen, betrouwbare en vlotte rij-opleiding.
- * De rijschool verzorgt ook uw opleiding voor het theorie examen volgens het C.B.R. ja/nee systeem. Theorieles wordt gegeven op maandagavond van 8 uur tot half 10.
- * De theorielessen kunt u gratis volgen als u rijles gaat nemen bij de rijschool.
- * Voor opgave of inlichtingen kunt u bellen: 05127-2053. Of u komt even langs op Tuskenwegen 35 in Opeinde.

K Bouwbedrijf
KLEINHUIS

- Nieuwbouw
- Verbouw
- Onderhouds-
werken
- Renovatie

*Speciaal hang- en sluitwerk
tegen inbraak!*

- Bouwmaterialen
- Adviezen - Ontwerpen
- Aanvragen vergunningen etc.

05127 - 14 07

Sânbuorren 17 - Oudega (Sm)

LOONBEDRIJF & KRAANVERHUUR

FA TOERING

De Tsjollen 4

Tel. 05127-1582

We beschikken nu over
3 Veenhuis zodebemesters
+ container
(dus minimale wachttijden)

Ook voor alle andere
werkzaamheden kunt u op
ons rekenen

Vraag vrijblijvend inlichtingen

Het eerste Volksfeest na de 2e Wereldoorlog

Van links naar rechts staande op de foto: Durk Kiers - Wietse Edser de Boer - Sieberen de Jong - Piet Hofstra - Reinder Wijmenga - Douwe de Vries - Andries de Jong - Jan Wijmenga - Fedde Breeuwsma - Gerke Kuipers.

Zittend van links naar rechts: Ritske Mud - Jan Adels Mulder - Pieter Moedt - Jan A. de Boer - Jan Siebenga - Kees Tjittes de Vries - Jan Joekes Adema - Eise v. Keimpema - Meester v.d. Sluis.
(ingezonden door W. Siebenga)

Dames! wie houdt van dansen?

Dan ben je van harte welkom op onze gezellige dansmiddagen van onze Jongeren-volksdansgroep. Elke donderdagmiddag van 13.45 tot 15.00 uur in "it Miensker" We beginnen weer op 30 september 1993. Even heerlijk ontspannen met een wals, polka of Rock and Roll.

Tot ziens!!

AGENDABURO 1993

- 20 aug. Grietman Waterspelen *
- 15 sept. Chr. Plattelandsvrouwenbond, (C.P.B.) 9.30 uur:
Koffiemorgen lezing met dia's G.G.D. over borstkanker
- 18 sept. Open tuin Pastorie
- 19 sept. Koffieconcert
- 28 sept. C.P.B., 19,45 uur: Rayonverg. in Geref. Kerk Opeinde
Nel Benschop, m.m.v. zangkoortje
- 29 sept. Begin Vrijz. Herf. Vrouwenver. *
- 13 okt. Vrijz. Herf. Vrouwenver.; Film over Amerika -
dhr. W. Welling.
- 17 okt. Koffieconcert
- 20 okt. Amnesty Internatioal- Theater + Vredeskoor
20.00 uur in het "Miensker"
- 26 okt. C.P.B., 19.30 uur:
"Zwangere meisjes in Costa Rica" mw. R.Heerma-
Numan.
- 27 okt. Vrijz. Herf. Vrouwenver. *
- 10 nov. Vrijz. Herf. Vrouwenver.; Dia's van Kenia -
dhr. Hoekstra
- 14 nov. Koffieconcert
- 24 nov. Vrijz. Herf. Vrouwenver.
- 26 nov. Toneeluitvoering "Op 'e Nij Begoun'", 20.00 uur in het
"Miensker"
- 27 nov. Toneeluitvoering "Op 'e Nij Begoun", 20.00 uur in het
"Miensker" *
- 1 dec. C.P.B., 19.30 uur:
"Humor in de trouwzaal" - mw. Slippens.
- 8 dec. Vrijz. Herf. Vrouwenver.; Nifeljen.
- 12 dec. Koffieconcert
- 21 dec. C.P.B., Kerstavond, samen met de Geref. Vrouwen-
vereniging
- 22 dec. Vrijz. Herf. Vrouwenver.; Kerstavond

ALD EN NIJ

Dizze kear in "Ald en Nij" dat oanslút by it skriuwen fan Sierd de Vries.

Dit is de winkel fan "lytse" Gjalt Welling op 'e Wâl. It neiste part wie de kroech. Yn de skuorre der achter wie de feefoerhandel en de buorkerij. Dat is no de "Skipperseal". Troch fererven gong de boel útelkoar mar Wietse Hanzas Welling makke der wer ien gehiel fan.

De winkel fan Gjalt Hanzas Welling en Tryntsje Wietse Welling. "Greate" Gjalt en "lytse" Gjalt wienen neven en sweagers.

De "Wellingbar" fan Wietse H. Welling.

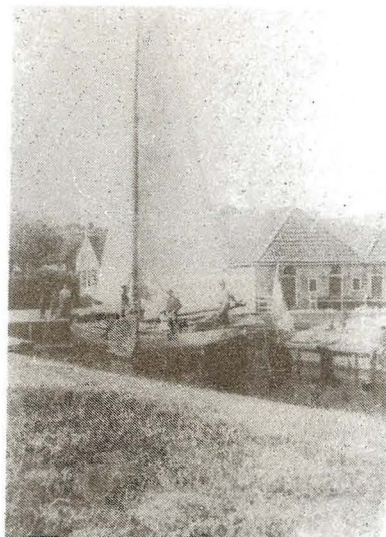
SIERD DE VRIES VERTELT VERDER deel 6

Laatste regel voorafgaande:

*Daar was toen nogal wat drukte en er was niets verhard.
Al het vervoer ging toen over het water.*

Klijne Gjalt Welling woonde waar nu de Wellingbar is. Hij had een beurtschip en voer op Leeuwarden en had ook een kruidenierswinkel, wat voerhandel, een paar koeien en een kroegje.

Aan die kant van de Fabriekswei stonden in die tijd nog twee huizen: waar Witzenburg nu woont en waar Oeds Pietersma woont. Dat van Oeds heeft Fedde de Jong laten bouwen. Dat was een klijn winkeltje. Fedde was de vader van Folkert en Andries de Jong. Dat van Witzenburg liet Lieuwe Maske bouwen. Die ging met zo'n groote bak op de rug met glanterie langs de streek, dat noemden ze een marskramer.

rechts de schuren en de woning van "greate"
Gjalt, met in het midden het beurtschip

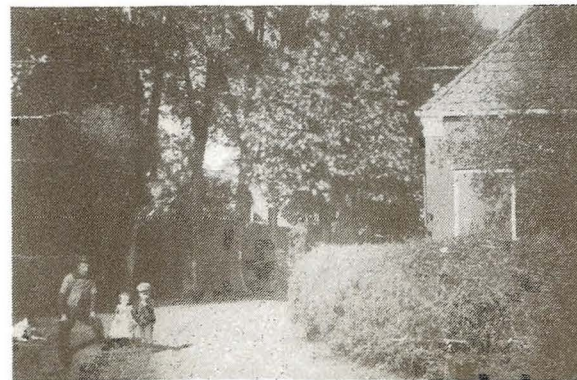
De huizen van Welling en van van Keimpena heeft Louw Pool gebouwd; dat van Welling werd een slagerij voor zijn broer Jeen en dat van van Keimpema een timmerzaak. Toen liet Roel Douma het huis bouwen waar Wiersma nu woont en dat werd ookeen slagerij. Waar nu Franke v.d. Meer woont (T. v.d. Meer-Wilkens) lag een gragt vanaf de weg en zoo om de tuin heen van Wed. Kielstra en hij liep ook nog een eind het zuiden in. Dan bleef er langs de Fabriekswei nog een

strookje liggen en daar stond altijd een takkehoop op, die was van H. Mulder, die was bakker en de oven werd in die tijd verwarmd met takkebossen.

In 1900 stond er verder niets. Daar stond met de Oudegaaster markt de "Sla Jut" en ook wel eens de draaimolen.

In 1924 heeft Tjitte de Vries het eerste huis gebouwd waar Douwe Kooistra nu woont. Waar nu het Miensker staat stonden eerst oude huizen. In dat eindje waar Annigje woont (nu Bouke de Vries) stonden drie oude huizen, en waar nu de groote zaal van het Miensker is daar stond ook nog een huis. Zoo goed als ik weet woonden daar twee gezinnen in. Omstreeks 1900 is het fabriek er gekomen. Eerst tot aan de bank, het andere gedeelte is er veel later bijgebouwd. ("het andere gedeelte" is het tegenwoordige "Miensker". De zuivelfabriek stond eerst waar tegenwoordig het bedrijf Evecom, Fabrykswei 11, is) Daar stond nog een heel oud klijn huisje agter en agter op het parkeerterrein stonden ook nog twee oude woningen. In die tijd woonde groote Gjalt Welling in het eene. Die had de stoomboot en voer op Leeuwarden, hij en Jan Durks tezamen. Hij had ook wat koeien en een kruidenierswinkel, wat veevoerhandel en een stil kroegje. Linze de Vries woonde er naast, die had ook een beurtschip en voer ook op Leeuwarden en op Dragten.

Nu gaan wij voor het Miensker langs. Dit was een zandreed. Daar werd een klein wooninkje gebouwd voor de directeur. Waar Liekele Kuipers woont (Fabrykswei 11) stond een oude woning. Waar Wed. Douma nu woont (Fabrykswei 9) wastoen al een oud huis en waar het volksgebouw staat stond ook een oud huis. Aan de oostkant stond het huis nu bewoond door Jelmer v.d. Velde. Daar woonde de Rijks-politie.

woning politie. Kornelis Jans Welling met zijn zoontje Engbert en dochtertje Sietsche.

Tussen dat huis en dat van Postema (Buorren 5) stond een oud huisje met de zijkant langs de weg. Dat is later ingezakt en weer opgebouwd. Hier woonde Iebele Det haar beppe met een zoon. Het waren toen zandwegen en als het veel regende was het slegt te begaan. Nu gaan wij de Oosterzanding in. Waar Pieter Slotegraaf woont stond een oud klijn woninkje en daar woonden Roones en Akke, de grootouders van Roones de Vries en Fokje.

Waar nu de Wed. M. de Vries woont stond een heel oud gevalletje. Dat noemden ze in die tijd "de hutte". Daar woonde Siebren de Jong, dat was de grootvader van Siebren en Jantje. Daarnaast, ten Westen, stond ook nog zoo'n geval. Daar woonden Siemen en Baaije, Siemen Klompmaker. Die had er een hokje bijstaan, dat was zijn werkplaats. Dan stond er nog een huis waar R. v.d. Wal woont. Daar woonde Kornelis Welling, de vader van Alle en Ike. Hij had een paar koeien en was broodventer en 's morgens was hij op de fabriek weitapper. Nu komt er een polder en staan wij voor de Oudegaaster zanding. Dat was een prachtig stukje natuurschoon. De bodem was allemaal zand en het water was zoo helder als wijn en bij de zoomer een mooie badplaats en bij winter een prachtige ijsbaan.

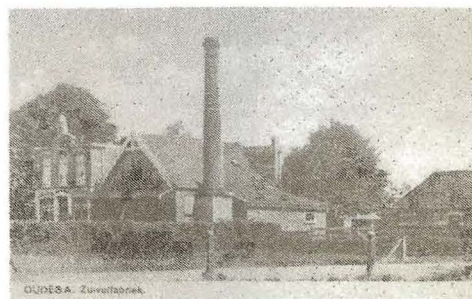
Wat zou het mooi zijn als het er nu nog was. In die tijd werd het hooi met de praam van de Gealanden gehaald. Ik herinner mij nog in 1911, toen was het zoo'n droog jaar. Toen lag de zanding droog en reden de boeren met paard en wagen naar de Gealanden.

De weg naar de Finnen ligt nu vanaf Tabe de Vries met een rechte haak, maar er liep vroeger een reed skuin door het land op de nu gaslokatie aan en dan komen wij bij de "goudsje-poel"

Dat was vroeger ook land en water en het was eigendom van J. Zoveele van Dragten.

Eerste zuivelfabriek

Eerste zuivelfabriek na de verbouwing.

Wiebe Jelsma
Casper-zelfbediening, sinds 1932
tel. 05127-1439

- * levensmiddelen & drogisterij
- * huish. artikelen, cassettebandjes TDK
- * schrijfwaren, voor de schoolgaande jeugd
- * losse verkoop Leeuwarder Courant
- * STOMERIJ, voor woensdag 10.00 uur gebracht, kunt u het vrijdagds weer afhalen

Rietdekkersbedrijf &
Handelsonderneming
Posthumus & Hiddema

* Villa's	Reparatie
* Tuinhuisjes	Onderhoud
* Schuurtjes	Uileborden
* Boerderijen	Eternitplaten

Menno van Coehoornstrijtte 11
9288 CS Kootstertille
Tel. 05121-1702

Fabrykswei 16
9216 WS Oudega (Sm.)
Tel. 05127-2112

**Foto- en videoservice
met blijvend voordeel**

Foto van dia	v.a. f 0,99
Vergroting	v.a. f 1,15
Foto van foto	v.a. f 1,50
Foto afdrukken bij ontwikkelen	v.a. f 0,45

Ook voor FOTO- en
VIDEO ACCESSOIRES.
Een veelzijdige dienstverlening.

**Foto- en videoservice
Pruiksma**

Buorren 23
Oudega (Sm.)
tel. 05127-1389

**Topkwaliteit
Kleurenfoto's**

VOOR AL UW

- * GEREEDSCHAPPEN
- * IJZERWAREN
- * DOE-HET-ZELF-ARTIKELEN
- * GAZONMAAIERS
- * TUINGEREEDSCHAPPEN
- * TUINHOUT
- * VERF
- * KLOMPEN & LAARZEN
- * WERKSCHOENEN

NAAR

K. WIERSMA
Landbouwbenodigdheden en gereedschappen
Fabrykswei 25 - 9216 WR OUDEGA (Sm.)
Tel. 05127 - 1401 b.g.g. 2531

Voor al uw loonwerk

Loonbedrijf en Kraanverhuur

SIERD DE VRIES

Mounehoek 4
9216 VD Oudega (Sm.)
Tel.: 05127-1915

Drukkerij de Vries

Buorren 39A 9216 WC Oudega (Sm.) Tel. 05127 - 2417 Fax 05127 - 2433

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT IE SIGHT

- ★ zalen tot 350 personen
- ★ tafelgolf voor uw personeels-, familie- of sportclub-feestdag/avond
- ★ rondvaarten door uniek natuurgebied
- ★ ruim parkeerterrein
- ★ speeltuin voor de kleinsten
- ★ terras met schitterend uitzicht
- ★ barbecue binnen of buiten
- ★ avondrondvaarten met buffet of barbecue
- ★ speciaal arrangement voor uw familie/ personeelsdag

***Reserveer tijdig voor uw
rondvaart met
barbecue of buffet***

Voor inlichtingen:

**Hegewarren 1, 9216 XR Oudega (Sm.)
tel. 05117-9367**